

Publicerad 2014-01-09 17:41 av Johan Pettersson

Julen med släkten är påtagligt smärtsam

Jag sitter på mitt rum under julaftonseftermiddagen, så som många gånger förr. Jag ströbläddrar mellan några gamla klassiska filmer på Tvn, men inget som sänds verkar för stunden sevärt.

Mamma ropar på mig, hon vill att jag ska komma ner och hjälpa till. Jag känner mig plötsligt som tjuren Ferdinand. Jag vill bara sitta på mitt rum och kolla på Tv, precis som Ferdinand bara vill sitta under sitt träd och lukta på blommorna. Jag ignorerar henne.

Några rop senare så inser jag att det är lönlöst. Jag känner min mamma allt för väl för att veta att jag inte kommer få slippa hjälpa till. Jag reser mig långsamt ur sängen, känner mig ovanligt klumpig, seg och rastlös. Jag rör mig ut mot hallen för att påbörja min färd mot nedervåningen. Den annars relativt korta trappan är plötsligt hundratals meter lång. Jag vill inte. Jag vänder mig om mot mitt rum, försöker röra mig tyst som en mus för att slippa bli upptäckt. Men en liten obetydlig knarr i det gamla trägolvet låter helt plötsligt som tusentals motorer som slås på samtidigt och detta hindrar min från början allt för osäkra plan. Mamma hör mitt snedsteg och ropar en gång till. Det finns ingen återvändo.

Mamma möter upp mig i hallen på nedervåningen, drar mig lite i kinden och frågar snällt varför jag verkar vara så deppig, det är ju ändå jul?. Vad hon inte vet, är min fobi för släktmiddagar. Framför allt på julen, då alla samlas. Jag går vemodigt in i vardagsrummet där alla befinner sig. Det är ett sorgligt gäng. Inte som individer, utan som grupp. Där sitter Farmor, Mormor, Morfar, Farfar, kusiner och morbröder. De flesta med sina nya partners. Hatet i rummet går inte att ta miste på. Den olösta tvisten mellan Farfar och Farmor genomlyses ordentligt när Farfar slänger ur sig någon konservativ kommentar om samhället, Farmors blick blir nattsvart.

De skildes för många år sedan, och bara dagar senare så hade Farfar en ny fru. Antagligen en otrohet som pågått under många år utan Farmors medvetande.

Middagen flyter sedan på, men julstämningen infinner sig aldrig, av flera anledningar. Det är den första julen på länge utan snö, och jag har samma jacka på mig på som jag hade på Valborg, vilket eventuellt säger något om klimatet. Granen uteblev även i år, då min städnarkomaniska mor ansåg att "den här 50 cm höga plastgranen funkar precis lika bra, och dessutom faller den inte". Efter julklappsutdelningen och middagen, lagom till kaffet, så har alkoholen börjat sprida sig ut i blodet. Och de flesta över 60 kastar in handduken och drar sig hemåt med osäkra, blytunga steg. Vissa stannar dock i huset över natten för att sova över.

Morgonen efter så vaknar jag vid 10 snåret. Betydligt gladare och piggare än dagen innan, släktmiddagen är över!

Inga skandaler, inga bråk, inga tårar.

Trappan till nedervåningen som igår kändes som hundratals meter lång tar jag mig idag smidigt ner för på bara tre ynka steg. Leendet byts dock sedan snabbt ut mot en orolig blick då jag får se att Mormor och Morfar sitter vid matbordet, tuggandes på varsin smörgås.

Då jag bestämt träff med en god vän så måste jag få i mig någon slags frukost. Jag smyger in i köket, slänger på lite ost och leverpastej på en smörgås och börjar äta snabbt.

Mamma går in i köket, ser lite konfunderad ut och går fram obehåligt nära och viskar: “sätt dig där ute vid matbordet och håll dem sällskap”. Jag känner övertaget, för jag vet att hon liksom jag drar sig för att slippa sätta sig ner vid det långa matbordet tillsammans med de två skilda morföräldrarna.”Varför går du inte och sätter dig där själv?” Frågar jag med ett snett leende på läpparna. Mamma tystnar abrupt. “Mycket att göra, stryka och sånt där” svarar hon kvickt innan hon försvinner ner för källartrappan.

Jag går ut till matbordet med lika tunga steg som jag hade igårkväll. Sätter mig brevid Mormor, mittemot Morfar. Tystnad.

Hade ni trevligt igår? säger jag i ett tafatt försök att inleda en konversation som var död innan den inletts. Båda svarar snabbt ja. Situationen hade kanske inte varit så illa om det inte var för att de skildes för många år sedan i en smutsig skillsmässa med otroheter åt höger och vänster.

Jag sätter på radion för att bryta den evigt långa tystnaden, det borde jag inte gjort. “Last Christmas i gave you my heart but the very next day you gave it away” sjunger hon på radion för full hals. Alla tre kollar ner i bordet, medvetna om hur smärthet bra textraden passar in på Mormor och Morfar. Stämningen blir värre än någonsin. Jag klarar inte av det, utan reser mig upp och svär för mig själv. Varför ska svenskar envisas med att man ska fira jul med hela släkten?

Skribent: Johan Pettersson

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren Johan Pettersson med Poeter.se id #46463 innehar upphovsrätten